

Istungidokument

A8-0185/2017

5.5.2017

*****I**
RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega antakse Moldova Vabariigile makromajanduslikku finantsabi (COM(2017)0014 – C8-0016/2017 – 2017/0007(COD))

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Raportöör: Sorin Moisă

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus *paksus kaldkirjas*. Asendatav tekst on märgistatud mõlemas veerus *paksus kaldkirjas*. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus *paksus kaldkirjas*.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida näitavad ära läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomase tekstiosa. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud *paksus kaldkirjas*. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ¶ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud *paksus kaldkirjas* ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	9
VÄLISKOMISJONI ARVAMUS.....	11
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS	23
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS.....	30
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	31

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega antakse Moldova Vabariigile makromajanduslikku finantsabi (COM(2017)0014 – C8-0016/2017 – 2017/0007(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2017)0014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 212, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0016/2017),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisdeklaratsiooni, mis võeti vastu koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. augusti 2013. aasta otsusega nr 778/2013/EL täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale¹,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ning väliskomisjoni ja eelarvekomisjoni arvamusi (A8-0185/2017),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT L 218, 14.8.2013, lk 15.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema toetada jätkusuutliku välisrahastamise taastamist Moldovas, *toetades seeläbi Moldova majanduslikku ja sotsiaalseid arengut*.

Muudatusettepanek

(11) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema toetada jätkusuutliku välisrahastamise taastamist Moldovas, *aidata suurendada riigi poliitilist ja makromajanduslikku stabiilsust, eelkõige majanduse juhtimise, finantsjuhtimise ja panganduse juhtimise ning järelevalvega seotud valdkondades, sealhulgas pangapettuste põhjalik, tulemustele suunatud uurimine ning kohtusüsteemi poliitiline sõltumatus*.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama Moldova pühendumist väärtustele, mis on liiduga ühised, sealhulgas demokraatiale, õigusriigi põhimõtte järgimisele, heale valitsemistavale, inimõiguste austamisele, säästvate arengule ja vaesuse vähendamisele, ning ka tema pühendumist avatud, eeskirju järgiva ja õiglase kaubanduse põhimõtetele.

Muudatusettepanek

(17) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama Moldova pühendumist väärtustele, mis on liiduga ühised, sealhulgas demokraatiale, õigusriigi põhimõtte järgimisele, heale valitsemistavale, *avaliku halduse depolitiseerimisele ja läbipaistvusele, sõltumatule kohtusüsteemile*, inimõiguste ning meedia vabaduse, sõltumatuse ja mitmekesisuse austamisele, säästvate arengule ja vaesuse vähendamisele, ning ka tema pühendumist avatud, eeskirju järgiva ja õiglase kaubanduse põhimõtetele.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus peaks

Muudatusettepanek

(18) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise *ja kolmest osamaksest*

olema see, et Moldova järgib tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise. Lisaks peaksid liidu makromajandusliku finantsabi konkreetsed eesmärgid suurendama Moldova riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustust, **edendama Moldova finantssektori** valitsemistava ja **järelevalvet** ning soodustama jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamisele, töökohtade loomisele ja eelarve konsolideerimisele suunatud struktuurireforme. Komisjon ja Euroopa välis teenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii **eeltingimuste** täitmist kui ka kõnealuste eesmärkide saavutamist.

iga osamakse väljamaksmise eeltingimus peaks olema see, et Moldova järgib tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise. Lisaks peaksid liidu makromajandusliku finantsabi konkreetsed eesmärgid suurendama Moldova riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustust, **tagama tõhusa võitluse korruptsiooni ja rahapesu vastu, Moldova finants- ja pangandussektori** valitsemistava ja **järelevalve, pakkuma lisatuge makromajandusliku stabiilsuse säilitamiseks, parandama juhtimist** ning soodustama jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamisele, töökohtade loomisele ja eelarve konsolideerimisele suunatud struktuurireforme. **Liidu makromajanduslik finantsabi Moldovale peaks hõlmama ka ELi ja Moldova assotsieerimislepingu, sh põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu rakendamist toetavaid meetmeid. Konkreetsete eesmärkide nõuetekohase hindamise tagamiseks on oluline, et need kavandataks kontrollitaval ja mõõdetaval viisil.** Komisjon ja Euroopa välis teenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii **eeltingimuse** täitmist kui ka kõnealuste eesmärkide saavutamist. **Kui eeltingimus ja eesmärgid ei ole täidetud või kui assotsieerimislepingu eesmarke ja põhimõtteid üldiselt ei järgita, peaks komisjon ajutiselt peatama või tühistama liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksmise.**

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Selleks et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seonduvate liidu finantshuvide tõhus

Muudatusettepanek

(19) Selleks et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seonduvate liidu finantshuvide tõhus

kaitse, peaks Moldova **võtma asjakohased meetmed** kõnealuse abiga seotud pettuse, korrupsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Lisaks tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrolle ja kontrollikoda auditeid.

kaitse, peaks Moldova **rakendama asjakohaseid meetmeid** kõnealuse abiga seotud pettuse, korrupsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. **Moldova peaks korrapäraselt teavitama komisjoni makromajandusliku finantsabi rakendamise täieliku avalikustamise alusel ja ranges kooskõlas liidu finantseeskirjadega.** Lisaks tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrolle ja kontrollikoda auditeid.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

(24) Liidu makromajanduslikku finantsabi tuleks anda ainult juhul, kui on täidetud **majanduspoliitilised** tingimused, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Moldova ametiasutustega kõnealuste **tingimuste** üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. Selle määruse kohaselt tuleks üldjuhul kohaldada nõuandemenetlust kõikidel juhtudel, mida ei ole selles määruses sätestatud. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil võib olla oluline mõju, on nii mahukate tehingute puhul asjakohane kasutada kontrollimenetlust. Pidades silmas Moldovale antava liidu makromajandusliku finantsabi suurust, tuleks vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise ning abi vähendamise, peatamise või tühistamise suhtes kohaldada kontrollimenetlust,

Muudatusettepanek

(24) Liidu makromajanduslikku finantsabi tuleks anda ainult juhul, kui on täidetud tingimused, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. **Need tingimused tuleks siduda iga osamakse väljamaksmisega kolmest osamaksest.** Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Moldova ametiasutustega kõnealuste **rakendamistingimuste** üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. Selle määruse kohaselt tuleks üldjuhul kohaldada nõuandemenetlust kõikidel juhtudel, mida ei ole selles määruses sätestatud. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil võib olla oluline mõju, on nii mahukate tehingute puhul asjakohane kasutada kontrollimenetlust. Pidades silmas Moldovale antava liidu makromajandusliku finantsabi suurust, tuleks vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise ning abi vähendamise, peatamise või tühistamise suhtes kohaldada kontrollimenetlust,

SELETUSKIRI

Moldova Vabariik (edaspidi „Moldova“) on pärast kahte rasket aastat taastamas oma poliitilist ja majanduslikku stabiilsust. Moldovat tabas 2014. aastal majanduslangus, kui palju kõneainet pakkunud pangandusskandaal ja sellele järgnenud rahvusvaheliste rahastajate toetuse katkemisest põhjustatud eelarveraskused mõjutasid rängalt riigi majandustulemusi, mis olid juba niigi madalseisus halbadeast ilmastikutingimustest tulenenud põllumajandusliku toodangu vähenemise ja nõrkade ekspordinäitajate tõttu suhetes mõnede Moldova traditsiooniliste majanduspartneritega, nagu Valgevene, Venemaa ja Ukraina.

ELi ja Moldova assotsieerimislepingu raames sõlmitud Euroopa Liidu ja Moldova vahelise põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu ajutine kohaldamine (alates 2014. aasta septembrist) ja seejärel jõustumine on majanduse taastumisele kaasa aidanud. EL on praegu Moldova peamine kaubanduspartner 63 % ga kogu Moldova ekspordist. 2015. aastal kasvas ELi import Moldovast 5 %, samas kui Moldova eksport ülejäänud maailma vähenes.

Pärast mitu aastat kestnud reformiprotsessi ummikseisu on viimase aasta jooksul tehtud suuri edusamme struktuurireformide kava rakendamisel, muu hulgas 2016. aasta veebruaris kokku lepitud prioriteetsete reformide tegevuskava raames. Tänu sellele on abi andmine Rahvusvahelise Valuutafondi (edaspidi „IMF“) juhtimisel jätkunud. Möödunud aasta novembris kiitis IMF heaks 179 miljoni USA dollari suuruse, kolmeaastase kestusega laiendatud laenuvahendi (ECF) ja laiendatud rahastamisvahendi (EFF). 28. veebruaril 2017 jõudsid IMFi töötajad ja Moldova ametiasutused ametnike tasandil kokkuleppele programmi esimeses läbivaatamises, märkides, et kõnealuse IMFi programmi rakendamisel on saavutatud püsivalt häid tulemusi. IMFi juhatus peaks läbivaatamise lõpetama 2017. aasta aprillis. IMFi programmi heakskiitmine on võimaldanud taaskäivitada ka Maailmapanga poliitikapõhise laenugevuse.

EL on samuti jätkanud eelarvetoetuse andmist Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi (edaspidi „ENI“) kaudu, mis oli alates 2015. aastast külmutatud, ja muud välised abiandjad on seda eeskujuga järginud. Sellegipoolest on olemas konkreetne vajadus tegeleda Moldova lühiajalise maksebilansi ja eelarve nõrkade kohtadega. Seda vajadust arvestades tegi Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon“) ettepaneku anda Moldovale makromajanduslikku finantsabi, mis kataks ligikaudu 25 % riigi ülejäänud välisrahastuse vajadusest aastatel 2016–2018 (IMFi hinnangul on vajaliku välisrahastamise kogusumma ligikaudu 402 miljonit eurot). See on vajalik samm Moldovas pikaajalise stabiilsuse tagamiseks ja see on täielikult kooskõlas ELi välispoliitika laiemate eesmärkidega Moldovas ja sealses piirkonnas.

Komisjoni ettepanek järgib kokkulepet, mis sisaldus Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisdeklaratsioonis, mis võeti vastu koos 12. augusti 2013. aasta otsusega nr 778/2013/EL anda Gruusiale täiendavat makromajanduslikku finantsabi ning milles kaasseadusandjad on kehtestanud peamised põhimõtted ja kaalutlused, millest tuleks makromajandusliku finantsabi andmisel juhinduda. Täpsemalt: i) Moldova peab vastama abi saamise eesmärgi ja abikõlblikkuse kriteeriumidele; ii) komisjoni ettepaneku juurde kuuluvas komisjoni talituste töödokumendis peab sisalduma põhjalik hinnang poliitiliste ja majanduslike eeltingimuste täitmise kohta; iii) kavandatava abi vormi ja suuruse kindlaksmääramisel tuleb tagada koormuse õiglane jagunemine ELi ja muude rahastajate vahel. EL eraldab 100 miljonit eurot, sellest 60 miljonit eurot laenuna ja 40 miljonit eurot toetusena, mis makstakse välja kolmes osas

(kaks osa 2017. aastal ja kolmas osa 2018. aasta esimesel poolel). Laenu ja toetuse suhe kajastab 2013. aastal kokkulepitud kriteeriumeid, milleks on majandusarengu tase, mida näitab sissetulek inimese kohta ja vaesuse määr, tagasimaksevõime võla jätkusuutlikkuse analüüsi alusel ning see, mil määral kohaldavad rahvusvahelised finantseerimisasutused ja muud rahastajad Moldova suhtes soodustingimusi.

Eespool esitatud kaalutlusi arvesse võttes on raportöör seisukohal, et Euroopa Parlament peaks nõustuma komisjoni ettepanekuga anda Moldovale makromajanduslikku finantsabi, rõhutades samas järgmisi kindlaid ootusi:

1. Komisjon peab Moldova Vabariigiga peetavate vastastikuse mõistmise memorandumi läbirääkimiste abil tagama, et makromajanduslik finantsabi on seotud ambitsioonika majandus- ja struktuurireformide kavaga, mille põhieesmärk on tugevdada juhtimist finants- ja avalikus sektoris, toetada põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu kiiret rakendamist, võidelda korrupsiooni ja rahapesu vastu, püüda suurendada kohtusüsteemi tõhusust ja sõltumatust ning parandada energiasektori juhtimist, eelkõige tagades riigi reguleeriva asutuse sõltumatuse.

Tuleks kehtestada selged tingimused kõigi kolme osamakse väljamaksmiseks kooskõlas Euroopa Kontrollikoja soovitustega, mis käsitlevad selliste tulemuslikkuse näitajate kindlaksmääramist, mis tõendaksid tehtud edusamme ja kooskõla erinevate ELi abimeetmete ning ELi abimeetmete ja Moldova riiklike strateegiatega vahel.

2. Komisjon peab väga tähelepanelikult jälgima liidu välispoliitika eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme, sealhulgas liidu makromajandusliku finantsabi kasutamist (nagu on ette nähtud ettepaneku artikli 3 lõikes 2), ning kontrollima abi väljamaksmise eeltingimuste ja tingimuste pidevat täitmist (nagu on ette nähtud ettepaneku artikli 3 lõikes 2). Tagada tuleks Euroopa Parlamendi kohene teavitamine ja asjakohane kooskõlastamine temaga.

11.4.2017

VÄLISKOMISJONI ARVAMUS

rahvusvahelise kaubanduse komisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega antakse Moldova Vabariigile makromajanduslikku finantsabi (COM(2017)0014 – C8-0016/2017 – 2017/0007(COD))

Arvamuse koostaja: Petras Auštrevičius

LÜHISELGITUS

Komisjon on teinud ettepaneku anda Moldovale 100 miljonit eurot laenuna (60 miljonit eurot) ja toetusena (40 miljonit eurot). Lisaks annab EL muud rahalist abi eelarvetoetuse kaudu, mida uuendati 2016. aasta detsembris (summas 45,3 miljonit eurot) pärast kokkuleppe saavutamist Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF).

Viimane ELi makromajanduslik finantsabi Moldovale oli summas 90 miljonit eurot, mis anti toetusena aastatel 2010–2012. Teised makromajandusliku finantsabi saajad on praegu Armeenia, Gruusia, Jordaania, Kirgiisi Vabariik, Liibanon, Tuneesia ja Ukraina.

Arvestades Moldova rasket majanduslikku olukorda ning riigis eelseisvaid parlamendivalimisi (2018. aasta novembris), oleks ELi huvides toetada praeguse Moldova valitsuse reformimeelset programmi, andes makromajanduslikku finantsabi kavandatud ajavahemiku jooksul (2017–2018). Makromajandusliku finantsabi tingimuslikkus annab ka kasulikud hoovad reformide edendamiseks, eriti kontekstis, kus oleks vaja tugevdada põhimõtte „rohkema eest rohkem“ kohaldamist seoses ELi abiga tema naabruskonna partnerriikidele, arvestades hiljutisi sündmusi Moldovas. Komisjoni ja Euroopa välisteenistuse 2017. aasta märtsis avaldatud assotsieerimiskava rakendamise aruandes Moldova Vabariigi kohta rõhutatakse, et viimasel ajal on tehtud mõningaid edusamme mitmete reformide vastuvõtmisega, mille eesmärk on muu hulgas taastada kohtusüsteemi sõltumatus ja võidelda korruptsiooni vastu. Siiski on vaja täiendavaid reforme, et parandada õigusriigi põhimõtte järgimist ja ettevõtluskeskkonda, mida mõjutab ikka veel laialt levinud korruptsioon ning ebajärjekindel poliitikakujundamine; ning kindlad rakendusmeetmed on vajalikud selleks, et saavutada käegakatsutavaid tulemusi Moldova rahvale.

2014. aastal avastatud panganduspettus, millega seoses Moldova juhtidele, sealhulgas endisele peaministrile Filatile heidetakse ette 1 miljardi euro (17 % kõnealuse aasta SKPst) omastamist kolmest pangast (Savings Bank, Unibank ja Banca Sociala) tähendab, et osa ELi vahendeid (561 miljonit eurot ajavahemikul 2007–13) võis mitte avaldada kavandatud mõju. Võimalik tagajärg võib olla see, et EL peab nüüd toetama Moldovat, et hüvitada pettusega

tekitatud kahju. Lisaks on see pettus aidanud kaasa Moldova kodanike usalduse märkimisväärsele vähenemisele ELi suhtes.

Seetõttu on väliskomisjoni muudatusettepanekud suunatud järgmisele:

1. selliste demokraatia peamiste põhimõtete rõhutamine, mida tuleks tugevdada (st: kohtusüsteemi sõltumatus, vaba, sõltumatu ja pluralistlik meedia) ning pettuse- ja korruptsioonivastaste sätete tugevdamine (st: nende meetmete tõhus rakendamine) koos selgesõnalise tingimuslikkusega järgmise osas: selged võrdlusalused, aruandlus Euroopa Parlamendile ning osamaksete peatamine, kui edusamme ei tehta.
2. Euroopa Parlamendi piisava kaasamise tagamine, eriti vastastikuse mõistmise memorandumide koostamisse, milles esitatakse üksikasjalikult makromajandusliku finantsabi väljamakse tingimused.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) 2016. aasta alguses nimetati ametisse uus valitsus ja uus keskpanga president ning seejärel on ametiasutused uuesti ilmutanud tahet teostada vajalikud poliitilised reformid ja lahendada valitsemistavaga seotud probleemid riigi finantssektoris ja riigi rahanduse juhtimise valdkonnas.

Muudatusettepanek

(3) 2016. aasta alguses nimetati ametisse uus valitsus ja uus keskpanga president ning seejärel on ametiasutused uuesti ilmutanud tahet teostada vajalikud poliitilised reformid ja lahendada valitsemistavaga seotud probleemid riigi finantssektoris ja riigi rahanduse juhtimise valdkonnas ***ning on astunud olulisi samme selles küsimuses.***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema toetada jätkusuutliku välisrahastamise taastamist Moldovas, toetades seeläbi Moldova

Muudatusettepanek

(11) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema toetada jätkusuutliku välisrahastamise taastamist Moldovas, toetades seeläbi Moldova

majanduslikku ja sotsiaalsel arengut.

majanduslikku ja sotsiaalsel arengut,
***eelkõige majanduse juhtimise ja
kohtusüsteemi sõltumatusel valdkonnas.***

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama Moldova pühendumist väärtustele, mis on liiduga ühised, sealhulgas demokraatiale, õigusriigi põhimõtte järgimisele, heale valitsemistavale, inimõiguste austamisele, säästvale arengule ja vaesuse vähendamisele, ning ka tema pühendumist avatud, eeskirju järgiva ja õiglase kaubanduse põhimõtetele.

Muudatusettepanek

(17) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama Moldova pühendumist väärtustele, mis on liiduga ühised, sealhulgas demokraatiale, õigusriigi põhimõtte järgimisele, heale valitsemistavale, ***kaasa arvatud aruandekohustuslik, läbipaistev ja depolitiseeritud avalik haldus, sõltumatu kohtusüsteem, erapooletud ja tõhusad õiguskaitseasutused***, inimõiguste ning vaba, sõltumatu ja pluralistliku meedia austamisele, ***sotsiaalsele turumajandusele***, säästvale arengule ja vaesuse vähendamisele, ning ka tema pühendumist avatud, eeskirju järgiva ja õiglase kaubanduse põhimõtetele.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus peaks olema see, et Moldova järgib tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ***ning*** tagab inimõiguste austamise. Lisaks peaksid liidu makromajandusliku finantsabi konkreetset eesmärgid suurendama Moldova riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja

Muudatusettepanek

(18) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus peaks olema see, et Moldova järgib ***täielikult*** tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem ***ja range võimude lahusus***) ja õigusriigi põhimõtet, ***sealhulgas kohtusüsteemi sõltumatust***, tagab inimõiguste austamise, ***toetab vaba, sõltumatut ja pluralistlikku meediat ning tagab tõhusa korruptsiooni,***

läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustust, edendama Moldova **finantssektori** valitsemistava ja järelevalvet ning soodustama jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamisele, töökohtade loomisele ja eelarve konsolideerimisele suunatud struktuurireforme. Komisjon ja Euroopa välis teenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii **eeltingimuste** täitmist kui ka kõnealuste eesmärkide saavutamist.

oligarhide mõjuvõimu ja rahapesu vastase võitluse ja põhjaliku, tulemustele orienteeritud uurimise nn panganduspettuse osas. Lisaks peaksid liidu makromajandusliku finantsabi konkreetset eesmärgid suurendama Moldova riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustust, edendama Moldova **finants- ja pangandussektori** valitsemistava ja järelevalvet ning soodustama jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamisele, töökohtade loomisele ja eelarve konsolideerimisele suunatud **tulemuslikke** struktuurireforme. Komisjon ja Euroopa välis teenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii **eeltingimuse** täitmist kui ka kõnealuste eesmärkide saavutamist.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 18 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(18 a) Enne iga osamakse tegemist peaksid komisjon ja Euroopa välis teenistus esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande nii eeltingimuse täitmise kui ka osutatud eesmärkide saavutamisel tehtud konkreetsete edusamme kohta selgelt määratletud võrdlusalustele toetudes ning rangelt ja mõõdetaval viisil. Täielikult tuleks rakendada abi väljamaksmise tingimuslikkust, et tõhustada stiimulipõhist vahendite andmist. Kui nõukogu 15. veebruari 2016. aasta järel dustes Moldova kohta, ELi-Moldova assotsieerimiskavas ja vastastikuse mõistmise memorandumis seatud eesmärkide suunas tehtud edusammud on ebapiisavad, tuleks osamaksete tegemine viivitamatult peatada.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Selleks et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seonduvate liidu finantshuvide tõhus kaitse, peaks Moldova **võtma** asjakohased meetmed kõnealuse abiga seotud pettuse, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Lisaks tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrollid ja kontrollikoda auditeid.

Muudatusettepanek

(19) Selleks et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seonduvate liidu finantshuvide tõhus kaitse, peaks Moldova **täielikult rakendama** asjakohased meetmed kõnealuse abiga seotud pettuse, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Lisaks tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrollid ja kontrollikoda auditeid. **Moldova peaks korrapäraselt teavitama komisjoni liidu makromajandusliku finantsabi rakendamise täieliku avalikustamise alusel ja ranges kooskõlas liidu finantseeskirjadega, samuti liidu makromajandusliku finantsabiga seotud reformidest.**

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Liidu makromajandusliku finantsabi andmist peaks korraldama komisjon. Selleks, et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid jälgida käesoleva otsuse rakendamist, peaks komisjon neid korrapäraselt teavitama abiga seotud asjade käigust ning edastama neile asjakohased dokumendid.

Muudatusettepanek

(22) Liidu makromajandusliku finantsabi andmist peaks korraldama komisjon. Selleks, et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid jälgida käesoleva otsuse rakendamist, peaks komisjon neid korrapäraselt teavitama abiga seotud asjade käigust ning edastama neile asjakohased dokumendid, **sealhulgas vastastikuse mõistmise memorandumi eelnõu.**

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

(24) Liidu makromajanduslikku finantsabi tuleks anda ainult juhul, kui on täidetud **majanduspoliitilised** tingimused, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Moldova ametiasutustega **kõnealuste tingimuste** üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. Selle määruse kohaselt tuleks üldjuhul kohaldada nõuandemenetlust kõikidel juhtudel, mida ei ole selles määruses sätestatud. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil võib olla oluline mõju, on nii mahukate tehingute puhul asjakohane kasutada kontrollimenetlust. Pidades silmas Moldovale antava liidu makromajandusliku finantsabi suurust, tuleks vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise ning abi vähendamise, peatamise või tühistamise suhtes kohaldada kontrollimenetlust,

Muudatusettepanek

(24) Liidu makromajanduslikku finantsabi tuleks anda ainult juhul, kui **kooskõlas ELi ja Moldova assotsieerimislepingu artiklitega 1–4** on täidetud **poliitilised ja majanduslikud** tingimused, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. **Nende tingimuste täitmiseks tuleks määrata selged tähtajad.** Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Moldova ametiasutustega **rakendamistingimuste** üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. Selle määruse kohaselt tuleks üldjuhul kohaldada nõuandemenetlust kõikidel juhtudel, mida ei ole selles määruses sätestatud. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil võib olla oluline mõju, on nii mahukate tehingute puhul asjakohane kasutada kontrollimenetlust. Pidades silmas Moldovale antava liidu makromajandusliku finantsabi suurust, tuleks vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise ning abi vähendamise, peatamise või tühistamise suhtes kohaldada kontrollimenetlust,

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 1 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Komisjon teavitab korrapäraselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu liidu makromajandusliku finantsabiga, sh abi väljamaksetega seotud suundumustest ning esitab nendele institutsioonidele õigel ajal asjakohased dokumendid.

Muudatusettepanek

Komisjon teavitab korrapäraselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu liidu makromajandusliku finantsabiga, sh abi väljamaksetega seotud suundumustest ning esitab nendele institutsioonidele õigel ajal asjakohased dokumendid, **sealhulgas vastastikuse mõistmise memorandumi eelnõu.**

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu otsus

Artikkel 2 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et Moldova järgib tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise.

Muudatusettepanek

1. Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et Moldova järgib tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem **ja range võimude lahusus**) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise. ***See eeltingimus toob kaasa jõulise tegevuse ja konkreetsete meetmete võtmise, et edendada head valitsemistava, depolitiseerida avalikus halduses ametisse nimetamised, võidelda korruptsiooni vastu, tugevdada kohtusüsteemi sõltumatust, tagada tulemustele orienteeritud uurimine nn panganduspettuse osas ja keskkond, mis võimaldab mitmekesise ja vaba meedia toimimist ja ergutab vaba ja õiglast poliitilist konkurentsi.***

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu otsus

Artikkel 2 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon ja Euroopa välisteenistus jälgivad **kõnealuse** eeltingimuse täitmist kogu liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodi jooksul.

Muudatusettepanek

2. Komisjon ja Euroopa välisteenistus jälgivad **käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud** eeltingimuse täitmist kogu liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodi jooksul. ***Enne iga osamakse tegemist esitavad nad Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande eeltingimuse täitmise kohta selgelt määratletud võrdlusalustele toetudes. Kui nõukogu 15. veebruari 2016. aasta järeldustes Moldova kohta, ELi-Moldova assotsieerimiskavas ja vastastikuse***

mõistmise memorandumis seatud eesmärkide suunas tehtud edusammud on ebapiisavad, peatatakse osamaksete tegemine viivitamatult.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon lepib vastavalt artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele Moldova ametiasutustega kokku liidu makromajandusliku finantsabi andmise eelduseks olevad selgelt määratletud majanduspoliitilised ja finantstingimused, mis keskenduvad struktuurireformidele ja riigi rahanduse usaldusväärsusele **ning mis** sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis (edaspidi „vastastikuse mõistmise memorandum“), mis hõlmab muu hulgas kõnealuste tingimuste täitmise ajakava. Vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitilised ja finantstingimused peavad olema kooskõlas artikli 1 lõikes 3 osutatud kokkulepete ja ühiste arusaamadega, sealhulgas Moldovas IMFi toetusel rakendatavate makromajandusliku kohandamise ja struktuurireformi programmidega.

Muudatusettepanek

1. Komisjon lepib vastavalt artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele Moldova ametiasutustega kokku liidu makromajandusliku finantsabi andmise eelduseks olevad selgelt määratletud majanduspoliitilised ja finantstingimused, mis keskenduvad struktuurireformidele ja riigi rahanduse usaldusväärsusele, **samuti demokraatia ja õigusriigi põhimõtte järgimisega seotud tingimused, nagu korruptsiooni vastu võitlemise ja kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamise meetmed; need tingimused** sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis (edaspidi „vastastikuse mõistmise memorandum“), mis hõlmab muu hulgas kõnealuste tingimuste täitmise ajakava **ja selgeid sihttasemeid**. Vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitilised ja finantstingimused peavad olema kooskõlas artikli 1 lõikes 3 osutatud kokkulepete ja ühiste arusaamadega, sealhulgas Moldovas IMFi toetusel rakendatavate makromajandusliku kohandamise ja struktuurireformi programmidega.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 3 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud tingimuste

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud tingimuste

eesmärk on eelkõige suurendada Moldovas riigi rahanduse juhtimise süsteemide, sealhulgas liidu makromajandusliku finantsabi kasutamise tõhusust ja läbipaistvust ning nendega seotud aruandekohustust. Poliitikameetmete väljatöötamisel tuleb nõuetekohaselt arvestada ka turgude vastastikusel avamisel tehtavaid edusamme, eeskirjadekohase ja õiglase kaubanduse arengut ning muid liidu välispoliitika prioriteete. Komisjon teostab korrapäraselt järelevalvet kõnealuste eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude üle.

eesmärk on eelkõige suurendada Moldovas riigi rahanduse juhtimise süsteemide, sealhulgas liidu makromajandusliku finantsabi kasutamise tõhusust ja läbipaistvust ning nendega seotud aruandekohustust. Poliitikameetmete väljatöötamisel tuleb nõuetekohaselt arvestada ka turgude vastastikusel avamisel tehtavaid edusamme, eeskirjadekohase ja õiglase kaubanduse arengut ning muid liidu välispoliitika prioriteete, ***sealhulgas selliste inimõiguste ja demokraatia põhimõtete austamist nagu meediavabadus, kõigi riigi institutsioonide depoliitiseeritus ning poliitilise konkurentsi jaoks vaba ja õiglase keskkonna loomine.*** Komisjon teostab korrapäraselt järelevalvet kõnealuste eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude üle.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 3 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Komisjon kontrollib korrapäraselt, et artikli 4 lõikes 3 osutatud tingimused oleksid kogu aeg täidetud, sealhulgas Moldova majanduspoliitika vastavust liidu makromajandusliku finantsabi eesmärkidele. Seejuures teeb komisjon tihedat koostööd IMFi ja Maailmapanga ning ***vajaduse korral*** Euroopa Parlamendi ja nõukoguga.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 4 – lõige 3 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud

Muudatusettepanek

4. Komisjon kontrollib korrapäraselt, et artikli 4 lõikes 3 osutatud tingimused oleksid kogu aeg täidetud, sealhulgas Moldova majanduspoliitika vastavust liidu makromajandusliku finantsabi eesmärkidele. Seejuures teeb komisjon tihedat koostööd IMFi ja Maailmapanga ning Euroopa Parlamendi ja nõukoguga.

Muudatusettepanek

(c) vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud ***poliitiliste,***

majanduspoliitiliste ja finantstingimuste
rahuldav rakendamine.

majanduspoliitiliste ja finantstingimuste
*rakendamine mõõdetavate kriteeriumide
alusel hindamise kohaselt.*

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 6 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) tagatakse liidu finantshuvide kaitse ning eelkõige **kehtestatakse** konkreetsed meetmed liidu makromajanduslikku finantsabi mõjutavate pettuste, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks, tehes seda vastavalt nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95¹¹, nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 2185/96¹² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013¹³;

¹¹ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

¹² Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

Muudatusettepanek

(b) tagatakse liidu finantshuvide kaitse ning eelkõige **rakendatakse täielikult** konkreetsed meetmed liidu makromajanduslikku finantsabi mõjutavate pettuste, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks, tehes seda vastavalt nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95¹¹, nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 2185/96¹² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013¹³;

¹¹ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

¹² Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Makromajanduslik finantsabi Moldova Vabariigile
Viited	COM(2017)0014 – C8-0016/2017 – 2017/0007(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	INTA 19.1.2017
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFET 19.1.2017
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Petras Auštrevičius 30.1.2017
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	20.3.2017
Vastuvõtmise kuupäev	11.4.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 55 –: 4 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Lars Adaktusson, Francisco Assis, Amjad Bashir, Bas Belder, Mario Borghesio, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Karol Karski, Tunne Kelam, Janusz Korwin-Mikke, Eduard Kukan, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, Alex Mayer, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Charles Tannock, László Tókécs, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	María Teresa Giménez Barbat, Andrzej Grzyb, Antonio López-Istúriz White, Norica Nicolai, Urmas Paet, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Igor Šoltés, Marie-Christine Vergiat
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Josef Weidenholzer

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

55	+
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, Javier Nart, Norica Nicolai, Urmas Paet, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Ivo Vajgl
ECR	Amjad Bashir, Bas Belder, Karol Karski, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Helmut Scholz, Marie-Christine Vergiat
PPE	Lars Adaktusson, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Andrzej Grzyb, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Eduard Kukan, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Ramona Nicole Mănescu, Alojz Peterle, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, László Tőkés, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica
S&D	Francisco Assis, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Arne Lietz, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Elena Valenciano, Josef Weidenholzer, Boris Zala
VERTS/ALE	Barbara Lochbihler, Ulrike Lunacek, Jordi Solé, Igor Šoltés

4	-
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
ENF	Mario Borghezio
NI	Georgios Epitideios, Janusz Korwin-Mikke

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu

4.4.2017

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

rahvusvahelise kaubanduse komisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega antakse Moldova Vabariigile makromajanduslikku finantsabi (COM(2017)0014 – C8-0016/2017 – 2017/0007(COD))

Arvamuse koostaja: Siegfried Mureşan

LÜHISELGITUS

Arvamuse koostaja märgib, et kavandatava makromajandusliku finantsabi kogusumma on kuni 100 miljonit eurot. Abi antakse keskmise tähtajaga laenuna (kuni 60 miljonit eurot) ja toetusena (kuni 40 miljonit eurot) ning see tehakse kättesaadavaks kolme osamaksena 2017. ja 2018. aastal. Laenueraldised tehakse 2019.–2020. aasta eelarvetest, samas kui toetusega seotud kulukohustused ja maksed toimuvad 2017.–2018. aasta eelarvetest.

Makromajandusliku finantsabi andmise eesmärk on toetada jätkusuutliku välisrahastamise taastamist Moldovas. Kõnealune abi täiendaks Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapanga poolt ette nähtud programme ja vahendeid ning selle andmise eeltingimusena peab Moldova järgima tulemuslikke demokraatlikke mehhanisme, sh parlamentaarset mitmeparteisüsteemi ja õigusriigi põhimõtet, ning tagama inimõiguste austamise.

Arvamuse koostaja toetab kavandatud makromajandusliku finantsabi andmist, mis on Moldovale suunatud rahvusvahelise ja Euroopa abi vajalik täiendus ning ühtlasi näide Euroopa solidaarsusest riigiga, kus valitseb endiselt keeruline poliitiline ja majanduslik olukord. Ta tunnustab Moldova ametiasutuste uuesti üles näidatud tahet tegeleda riigi valitsemistava probleemidega ja jätkata vajalikke poliitilisi reforme, kuid jääb seisukohale, et Moldova peab oma reformiprotsessis reaalseid tulemusi saavutama.

Seetõttu on väga oluline, et abi eri osade väljamaksmine sõltuks rangelt sellest, kuidas Moldova ametiasutused täidavad oma kohustusi täpselt määratletud aja jooksul, sealhulgas sellistes valdkondades nagu õigusriigi põhimõte, korruptsioonivastane võitlus, kohtusüsteemi sõltumatus, finantssektori vastupidavuse tugevdamine ning erakondade rahastamise läbipaistvus.

Arvamuse koostaja tuletab meelde, et assotsieerimisleping Moldovaga on omataoliste seas üks kaugeleulatuvamaid, mille EL on kunagi sõlminud: see annab kindla aluse sügavamaks majanduslikuks ja poliitiliseks koostööks Moldova Euroopaga integreerumise protsessis.

Peamine ELi rahastamisvahend Moldova toetamiseks on praegu Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend, millega toetatakse põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna ja assotsieerimiskava rakendamist. Arvamuse koostaja märgib ühtlasi, et Moldova osaleb piirkondlikes programmides, piiriüleses koostöös ja kõikidele naabruspoliitikaga hõlmatud riikidele avatud algatustes, nagu Erasmus +, TAIEX, SIGMA ja naabruspoliitika investeerimisrahastu. Vastuvõtmise korral pakub ka Euroopa Kestliku Arengu Fond uusi Moldovasse investeerimise võimalusi.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Eelarvekomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema toetada jätkusuutliku välisrahastamise taastamist Moldovas, toetades seeläbi Moldova majanduslikku ja sotsiaalset arengut.

Muudatusettepanek

(11) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema toetada jätkusuutliku välisrahastamise taastamist Moldovas, toetades seeläbi Moldova majanduslikku ja sotsiaalset arengut, ***eelkõige majanduse juhtimise ja kohtusüsteemi valdkonnas, ning ergutada reforme nimetatud valdkondades.***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama Moldova pühendumist väärtustele, mis on liiduga ühised, sealhulgas demokraatialle, õigusriigi põhimõtte järgimisele, heale valitsemistavale, inimõiguste austamisele, säästvale arengule ja vaesuse vähendamisele, ning ka tema pühendumist avatud, eeskirju järgiva ja õiglase kaubanduse põhimõtetele.

Muudatusettepanek

(17) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama Moldova pühendumist väärtustele, mis on liiduga ühised, sealhulgas demokraatialle, õigusriigi põhimõtte järgimisele, heale valitsemistavale, ***avaliku halduse ametikohtadele nimetamise depolitiseerimisele, inimõiguste ning vaba, sõltumatu ja pluralistliku meedia*** austamisele, säästvale arengule ja vaesuse vähendamisele, ning ka tema pühendumist

avatud, eeskirju järgiva ja õiglase kaubanduse põhimõtetele.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus peaks olema see, et Moldova järgib tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise. Lisaks peaksid liidu makromajandusliku finantsabi konkreetset eesmärgid suurendama Moldova riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustust, edendama Moldova finantssektori valitsemistava ja järelevalvet ning soodustama jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamisele, töökohtade loomisele ja eelarve konsolideerimisele suunatud struktuurireforme. Komisjon ja Euroopa välisteenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii eeltingimuste täitmist kui ka kõnealuste eesmärkide saavutamist.

Muudatusettepanek

(18) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise **ja abi iga osamakse vabastamise** eeltingimus peaks olema see, et Moldova järgib tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise. Lisaks peaksid liidu makromajandusliku finantsabi konkreetset eesmärgid suurendama Moldova riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustust, edendama Moldova finantssektori valitsemistava ja järelevalvet, **aitama ellu viia stabiilsusele suunatud poliitikat, pakkudes lisatuge makromajandusliku stabiilsuse säilitamiseks, parandama valitsemistava** ning soodustama jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamisele, töökohtade loomisele ja eelarve konsolideerimisele suunatud **tõelisi ja tulemuslikke** struktuurireforme. **Makromajandusliku finantsabi andmise tingimuseks peaks olema ka reaalne edasimineku võitluses rahapesu ja korruptsiooniga, kaasa arvatud kõrgel tasandil esineva korruptsiooniga, ning kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamine. Sellised tingimused peaksid samuti aitama parandada majanduse juhtimist ja ergutama reforme Moldovas. Nende tingimuste nõuetekohase hindamise tagamiseks on oluline, et tingimused oleksid seatud rangelt ja mõõdetaval viisil.** Komisjon ja Euroopa välisteenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii eeltingimuste täitmist kui ka kõnealuste

eesmärkide saavutamist.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Selleks et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seonduvate liidu finantshuvide tõhus kaitse, peaks Moldova võtma asjakohased meetmed kõnealuse abiga seotud pettuse, korrupsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Lisaks tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrolle ja kontrollikoda auditeid.

Muudatusettepanek

(19) Selleks et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seonduvate liidu finantshuvide tõhus kaitse, peaks Moldova võtma asjakohased meetmed kõnealuse abiga seotud pettuse, korrupsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. ***Moldova peaks korrapäraselt teavitama komisjoni makromajandusliku finantsabi rakendamisest täieliku avalikustamise alusel ja ranges kooskõlas liidu finantseeskirjadega.*** Lisaks tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrolle ja kontrollikoda auditeid.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

(24) Liidu makromajanduslikku finantsabi tuleks anda ainult juhul, kui on täidetud majanduspoliitilised tingimused, ***mis*** sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Moldova ametiasutustega kõnealuste tingimuste üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. Selle määruse kohaselt tuleks üldjuhul kohaldada nõuandemenetlust kõikidel juhtudel, mida ei ole selles määruses sätestatud. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil

Muudatusettepanek

(24) Liidu makromajanduslikku finantsabi tuleks anda ainult juhul, kui on täidetud majanduspoliitilised tingimused, ***mille keskmes on eelkõige Moldova majandus, majanduse juhtimise süsteem, eriti pangandussektoris, ja kohtusüsteem; tingimused*** sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis, ***kuhu lisatakse ka selgelt määratletud tähtajad tingimuste täitmiseks. Kui nende tingimuste täitmisel puuduvad reaalsed tulemused, tuleks liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksed ajutiselt peatada või tühistada.*** Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada

võib olla oluline mõju, on nii mahukate tehingute puhul asjakohane kasutada kontrollimenetlust. Pidades silmas Moldovale antava liidu makromajandusliku finantsabi suurust, tuleks vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise ning abi vähendamise, peatamise või tühistamise suhtes kohaldada kontrollimenetlust,

Moldova ametiasutustega kõnealuste tingimuste üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. Selle määruse kohaselt tuleks üldjuhul kohaldada nõuandemenetlust kõikidel juhtudel, mida ei ole selles määruuses sätestatud. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil võib olla oluline mõju, on nii mahukate tehingute puhul asjakohane kasutada kontrollimenetlust. Pidades silmas Moldovale antava liidu makromajandusliku finantsabi suurust, tuleks vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise ning abi vähendamise, peatamise või tühistamise suhtes kohaldada kontrollimenetlust,

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Makromajanduslik finantsabi Moldova Vabariigile
Viited	COM(2017)0014 – C8-0016/2017 – 2017/0007(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	INTA 19.1.2017
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	BUDG 19.1.2017
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Siegfried Mureşan 26.1.2017
Vastuvõtmise kuupäev	3.4.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 29 –: 6 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Nedzhmi Ali, Jean Arthuis, Lefteris Christoforou, Gérard Deprez, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Iris Hoffmann, Bernd Kölmel, Zbigniew Kuźmiuk, Clare Moody, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Liadh Ni Riada, Jan Olbrycht, Younous Omarjee, Pina Picierno, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Jordi Solé, Eleftherios Synadinos, Indrek Tarand, Isabelle Thomas, Monika Vana, Daniele Viotti, Marco Zanni, Stanisław Żółtek
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Nicola Caputo, Ivana Maletić, Andrey Novakov, Marco Valli, Tomáš Zdechovský
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Othmar Karas, Bernd Lucke

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

29	+
ALDE	Nedzhmi Ali, Jean Arthuis, Gérard Deprez
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bernd Kölmel, Bernd Lucke
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Ingeborg Gräßle, Othmar Karas, Ivana Maletić, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Tomáš Zdechovský
S&D	Nicola Caputo, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Iris Hoffmann, Clare Moody, Victor Negrescu, Pina Picierno, Isabelle Thomas, Daniele Viotti
Verts/ALE	Jordi Solé, Indrek Tarand, Monika Vana

6	-
EFDD	Marco Valli
ENF	Marco Zanni, Stanisław Żółtek
GUE/NGL	Liadh Ní Riada, Younous Omarjee
NI	Eleftherios Synadinos

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Makromajanduslik finantsabi Moldova Vabariigile	
Viited	COM(2017)0014 – C8-0016/2017 – 2017/0007(COD)	
EP-le esitamise kuupäev	13.1.2017	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	INTA 19.1.2017	
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	AFET 19.1.2017	BUDG 19.1.2017
Raportöörid nimetamise kuupäev	Sorin Moisă 23.1.2017	
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	28.2.2017	21.3.2017
Vastuvõtmise kuupäev	4.5.2017	
Lõpphääletuse tulemus	+	31
	-	6
	0:	1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Laima Liucija Andrikiene, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Borrelli, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Heidi Hautala, Yannick Jadot, Bernd Lange, David Martin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Franz Obermayr, Franck Proust, Tokia Saïfi, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Eric Andrieu, Bendt Bendtsen, Dita Charanzová, Edouard Ferrand, Danuta Maria Hübner, Agnes Jongerius, Stelios Kouloglou, Sander Loones, Bolesław G. Piecha, Fernando Ruas, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Pedro Silva Pereira, Jarosław Wałęsa	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Beatriz Becerra Basterrechea, Edward Czesak, Marco Zanni	
Esitamise kuupäev	5.5.2017	

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

31	+
ALDE	Becerra Basterrechea Beatriz, Charanzová Dita, Schaake Marietje, Takkula Hannu
ECR	Czesak Edward, Loones Sander, Piecha Bolesław G., Starbatty Joachim
GUE/NGL	Kouloglou Stelios
PPE	Andrikienė Laima Liucija, Bendtsen Bendt, Caspary Daniel, Cicu Salvatore, Fisas Ayxelà Santiago, Hübner Danuta Maria, Proust Franck, Ruas Fernando, Salafranca Sánchez-Neyra José Ignacio, Saïfi Tokia, Szejnfeld Adam, Wałęsa Jarosław
S&D	Andrieu Eric, Arena Maria, Jongerius Agnes, Lange Bernd, Martin David, Moisă Sorin, Schuster Joachim, Silva Pereira Pedro
Verts/ALE	Hautala Heidi, Jadot Yannick

6	-
EFDD	Beghin Tiziana, Borrelli David
ENF	Ferrand Edouard, Obermayr Franz, Zanni Marco
GUE/NGL	Mineur Anne-Marie

1	0
GUE/NGL	Scholz Helmut